

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrta leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenšču (Knabenseminar.) — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Odgovor ministra dr. Pražaka na vprašanje slovenskih poslancev.

Minister Dr. Pražak je odgovoril na znani interpelaciji g. viteza Schneida in dr. Tonklija takole: „V seji tega zbora dne 11. marca t. l. stavil je gospod vitez Schneid v interpelaciji do me naslednji vprašanji: 1. Ali je visokej vladi znana odločba c. kr. najvišjega sodnega dvora od 16. febr. t. l. št. 1697 in ali je visokej vladi znano, da je c. kr. nadsodnijsko predstojništvo v Gradci omenjeno odločbo objavilo vsem nižjim sodnijam in celo drugim samostalnim uradnijam? 2. Kaj namerava visoka vlada storiti, da se po tej odločbi najvišjega sodnega dvora žaljena pravica do jednopravnosti slovenskega jezika pri uradih Slovincem zopet povrne? Dalje so me v seji dne 15. marca t. l. gospodje poslanci dr. Tonkli, dr. Vitezič, Nabergoj in drugi interpelirali, ter stavili naslednji vprašanji: 1. Ali je visokej vladi znana odločba c. kr. najvišjega sodnega dvora od 11. januarja 1881, št. 2? 2. Na kak način namerava visoka vlada neomejeno rabo slovenskega jezika pri c. kr. sodnijah na Primorskem izpeljati?“

Zavoljo notranje zveze in jednake namere teh vprašanj imel bodem čast na obe interpelaciji ob enem odgovoriti. Odločbi najvišjega sodnega dvora od dne 16. februarja t. l. št. 1697 in od 11. januarja t. l. št. 2, na kateri se ozirate interpelaciji, ste mi znani; tudi se mi je o prvi odločbi uradno poročalo, da se je sicer ne po nadsodnijskem predstojništvu pač pa vsled sklepa nadsodnije v Gradci objavila tej nadsodnji podložnim sodnijskim dvorom in okrajnim sodnijam, v katerih okrožji je prebivalstvo čisto slovensko, ali pa tudi mešano z nemškim.

Glede druge točke obeh interpelacij štejem si v čast naslednje odgovoriti: Pri obeh v interpelacijah omenjenih slučajih izšla je odločba, ki jo je v posamezni civilnej pravdni zadevi na poti zakonito določenega priziva izrekla najvišja sodnijska oblast. Z ozirom na samostojnost in neodvisnost sodnij odtegnene so zgoraj navedene

odločbe najvišjega sodnega dvora vsakemu vplivanju po justičnem ministerstvu kot administrativnej oblasti. Glede pa na vplive, katere bi omenjeni odločbi na prakso nižjih sodnij v graškem in tržaškem nadsodnijskem okrožji imeti utegnile in glede na pravico do jezikovne jednopravnosti po ustavi prebivalcem dotičnih dežel obljubljene, bil sem prisiljen, svoje mišljenje v tej stvari zastopati na primernem mestu ter pravici justičnega ministerstva do najvišjega nadzorovanja na polji administrativnih korakov do veljave pripomoči. Tudi v okrožji svoje oblasti ne bodem pozabil paziti na to, da se natanko izpolnujejo v jezikovnem vprašanji po justičnem ministru izdani in v interpelacijah omenjeni ukazi.“

Odkritosrčno rečemo, da smo pričakovali ugodnejšega odgovora. Vendar radi se zadovoljimo tudi z njim, če g. minister sedaj izda ukaz na vse sodnije graške in tržaške višje sodnije, da se morajo ravnati po znanih ministerskih naredbah ter sprejemati slovenske vloge in jih tudi v slovenskem jeziku reševati. Drugače ostane zopet vse pri starem!

Govor poslanca baron Goedelna za polajšanje gruntnega davka na Štajerskem.

(V državnem zboru dne 29. marca 1881.)

Visoka zbornica! Kot poslanec slovenskih volilcev v deželi in okraji, kateremu žuga nova obravnava gruntne davka večjih bremen naložiti, čutim dolžnost temu ustavljati se. Ob enem želim razložiti, zakaj sem prisiljen glasovati za poslanca g. Schaupa in še vrhu tega dostaviti nasvet naj, se ozir vzame tudi na štajerske vinarje in gradarje!

Poslanci štajerski smo se pogovorili, da bomo vzajemno postopati in glasovati za predlog, po katerem bi Štajerska bila najmanje zadeta. Prepričan sem, da je kaj takšnega pričakovala vsa dežela, a od mene še posebič moji volilci,